

**Sayın Bakan Yardımcım,
Sayın Başkan,
Değerli Meclis Üyeleri, Meslek Komitesi Başkanları,**

Ağustos ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Üyeler,

17 Ağustos 1999 depreminin üzerinden 21 yıl geçti. Depremde hayatlarını kaybedenleri rahmetle anıyoruz.

1) 17 Ağustos 1999 depreminde;

*hayatını kaybeden vatandaş → 18.373 kişi

*hasar gören → 317.493 ev / 47.412 işyeri

2) KSO olarak; yaptığımız araştırma sonucuna göre;

*hasarlı firma sayısı → 345

*Kocaeli’nde yerleşik 16 çok ağır hasar gören firmanın maddi zararı → 74,3 milyon dolar

*hayatını kaybedenlerin → 496’sı sanayi çalışanı

Kendilerini tekrar rahmetle anıyoruz.

2017 yılında yaptığımız araştırma sonuçlarına göre;

Yer değiştirmek isteyen 182 firmamızın;

*5’inin yer değiştirdiğini ve faaliyetlerine devam ettiğini,

*49’unun kaydının silindiğini ve

*12’sinin faaliyetini sürdürmediğini belirledik.

Bu yıl ise, firmalarımızın farkındalıklarını anlamak için bir deprem eğilim anketi yaptık.

Firmalarımızın olası bir deprem öncesi aldıkları tedbirlere baktığımızda;

- Yüzde 98’i Acil Durum Planı olduğunu,
- Yüzde 71’i makinelerini ve büro mobilyalarını sabitlediğini,
- Yüzde 71’i tüm çalışanlarına afete hazırlık eğitimi aldığını,
- Yüzde 50’si de yılda en az 2 kere deprem ve yangın tatbikatını yaptırdığını ifade etti.

Buradan firmalarımızın büyük çoğunluğunun depreme hazırlıklı olduklarını söyleyebiliriz.

Diğer taraftan depremden sonra inşa edilen işyeri ve fabrikalar yeni mevzuatlara uygun olarak yapıldığı için zaten gerekli tedbirler alınıyor.

Kocaeli Sanayi Odası olarak bu bilinç ve sorumlulukla geçmişte birçok çalışma yaptık:

- 1) 1989 yılında “**APELL Projesi**” olarak isimlendirilen kapalı çevrim telsiz sistemini başlattık. Ağda bulunan ilgili kurumlar ve firmalarımız herhangi bir afet anında birbirleriyle kesintisiz haberleşebiliyor.
- 2) Deprem sonrasında, artan engelli sayısının farkındalığıyla “**Bizimköy Engelliler Üretim Merkezi**” projesini 2005 yılında başlatmıştık. Bu proje başarıyla devam ediyor.
- 3) AB normlarına uyum sürecinde çıkan **SEVESO ve ATEX Direktifleri** konusunda mevzuatların oluşturulması, üyelerimizin bu konuda geliştirilmesi ve bilinçlendirilmesi çalışmalarında aktif rol aldık. (2013 yılından beri)
- 4) Tüm bu çalışmalarımızı 2018 yılından bu yana, her yıl geniş katılım ile düzenlediğimiz **Proses Emniyeti Sempozyumu** ile taçlandırdık. (3.sünü düzenleyeceğiz.)
- 5) Son olarak; geçen yıl, KOÜ ile **Sanayide Güvenli Yaşam ve İş Sürdürülebilirliği Eğitimleri** seferberliğini başlattık. Gerek çalışanların eğitimi ve gerekse eğitici eğitimleri düzenliyoruz. Maliyetleri çok küçük ama faydası büyük olan bu eğitimleri çalışanlarınıza aldırmanızı tavsiye ediyorum.

Sözlerime ekonomik değerlendirmelerimle devam etmek istiyorum.

Temmuz ayında;

İhracat → 15 milyar 12 milyon dolar (- % 5,78)

İhracatta yılın başından bu yana en yüksek seviye.

Bu rakam haziran ayının da yüzde 11,5 üzerinde.

Sektörlere baktığımızda, otomotiv ihracatta hala ilk sırada yer alıyor. Ancak performansı normal seviyenin altında.

Sektörün normal seviyesine erişmesiyle ihracat rakamlarımız daha yükselecektir.

Tabii, Avrupa’daki toparlanmanın hızlanamaması maalesef bizi etkiliyor.

AB ülkeleriyle ihracatımızda hala normal seviyelere dönemedik. Temmuz’da ufak da olsa gerilemeler var.

ABD ile ihracatımızda ise son yedi aydır kesintisiz artış dikkat çekici.

ABD ve Uzakdoğu gibi yeni pazarlara yönelmemiz gerekiyor.

Zira üretim ve ihracatla kalkınabiliriz.

Ağustos’ta ihracat artışının devam edeceğini düşünüyoruz.

Biliyorsunuz geçen yıl Kurban Bayramı ağustostaydı. Bu yıl beş günlük bir kazancımız var.

Ağustos’ta ihracat geçen yılın yüzde 10 üzerinde gerçekleşebilir.

Dolar/Euro kuru 1,12’lerden 1,18’e yükseldi. (Bu da ihracat lehine.)

*İthalat → 17,7 milyar dolar (- % 7,6)

Alt kalemlerine baktığımızda;

Yatırım (Sermaye) malları → - % 4,1

Hammadde (Ara) malları → - % 10,8

Tüketim malları → + % 10,3 (vergi artışlarına rağmen)

*Dış ticaret açığı → 2,7 milyar dolar (- % 16,7)

Dış ticaret açığının azalıyor olması cari açık için önemli. Zira bu yıl turizm gelirlerinin katkısı sınırlı olacak.

Haziran ayında yıllık Cari Açık → 11 milyar 94 milyon dolara yükseldi

Aylık açık → 2 milyar 934 milyon dolar

Cari açıkta → Dış ticaret açığındaki azalmaya rağmen, hizmet gelirlerinde açık verilmesi etkili oldu.

Dış ticaret açığı geçen yılın aynı ayına göre 552 milyon dolar geriledi.

Hizmet gelirleri ise geçen yılın aynı ayında 3,2 milyar dolar katkı sağlarken, bu yıl 294 milyon dolar açık verdi.

Bu yıl hizmet sektörünün katkısı sınırlı kalacağından bir süre daha cari açıkta yükseliş olabilir.

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre temmuz ayında;

*İhracat → 2,2 milyar dolar (- % 16,1)

Haziran ihracatının yüzde 5,6 üzerinde.

İlimiz ihracatında da aylık toparlanma devam ediyor.

Temmuz'da AB ile çalışan birçok firmamızın duruşta olduğunu da biliyoruz.

Eylül sonrası ihracat rakamlarımızın normal seviyelere dönebileceğini düşünüyorum.

*İthalat ise temmuzda yüzde 4,1 artışla 3,9 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-temmuz dönemi;

İhracatımız → 13,8 milyar dolar (- % 18,8)

TİM verilerine göre → 6,3 milyar dolar

Fark → 7,5 milyar dolar

Değerli Üyeler, biliyorsunuz TİM tarafından açıklanan rakamlar ile Kocaeli Gümrüklerinden takip ettiğimiz rakamlar arasında ciddi fark oluşuyor.

Bu farkın TİM rakamlarının firma merkezlerinin baz alınarak hesaplanmasından kaynaklandığını her zaman dile getiriyoruz.

Reel efektif döviz kuru (temmuz) → 68,52'ye geriledi.

Endeksin 100 olması durumunda dolar temmuz ayında → 5,0421 TL

Temmuz dolar → 6,8519 TL idi.

Dolar bugün → 7,39 TL

Değerli üyeler, bir süredir 6,85 seviyelerinde olan dolar kuru geçtiğimiz hafta 7,30'un üzerine çıktı.

Sanayiciler olarak döviz kurunun ihracatı desteklemesi tarafındayız.

Ancak kurdaki ani hareketler, belirsizlik yaratabiliyor.

İhracatı desteklemesi açısından güçlü döviz tercih ederiz.

Ama bunun sıçrama şeklinde değil de yavaş yavaş artmasını isteriz.

Kurun düzenli bir seviyede olmasını, enflasyon altında ezilmemesini tercih ediyoruz.

Enflasyon verilerine baktığımızda, temmuz ayında;

TÜFE → % 11,76 (aylık → + % 0,58)

ÜFE → % 8,33 (aylık → + % 1,02)

Yıllık TÜFE'de baz etkisiyle gerileme oldu.

Döviz kurlarındaki yukarı yönlü hareketlilik maliyetleri artırdığı için üretici fiyatlarını yukarı çekiyor.

Önümüzdeki ay baz etkisiyle;

TÜFE'de gerilemenin devam edeceğini, ÜFE'nin de yükselmeye devam edebileceğini bekliyoruz.

İlimiz sanayinin kapasiteleri; Ağustos'ta → % 68,5

Temmuz → % 65,1 idi.

1-15 ağustos tarihlerinde duruşa geçen firmalarımızın oranı → yüzde 1,5'a geriledi.

(1-15 Nisan → % 24 / 1-15 Mayıs → % 9 / 1-15 Haziran → % 7 / 1-15 temmuz → % 3 idi.)

Ağustos tamamında duruşta olacaklarını bildiren firma sayımız ise sadece 2.

İlimizde çalışmayan fabrikamız çok kalmadı.

Ancak, tam kapasitede değil daha düşük kapasitelerde çalışıyorlar.

Ama kapasitelerin de üçüncü çeyrekte normal seviyeye ulaşabileceğine inanıyoruz.

Yıllık Sanayi Üretimi (haziran) → %0,1 arttı.

Aylık → + % 17,6

Biliyorsunuz; haziran ayında ihracat ve kapasite kullanımlarında ciddi artışlar olmuştu.

Bu gelişmelerle, sanayi üretiminin de pozitive geçeceğini bekliyorduk.
Temmuz ve ağustos aylarında üretimde daha iyi veriler geleceğini bekliyoruz.

<u>Sektörler (haziran)</u>	<u>Aylık Artış</u>	<u>Yıllık Artış</u>
İmalat sanayi	+ % 19,0	+ % 1,0
Ara Mali	+ % 17,0	+ % 2,0
Sermaye Mali	+ % 20,8	+ % 0,4
Yüksek teknoloji	+ % 7,8	+ % 9,1

Haziran ayı verisiyle ikinci çeyreğe ilişkin veriler tamamlanmış oldu.

İkinci çeyreğe ilişkin ekonomik büyüme tahminimiz, AB ülkelerine kıyasla daha az küçülmeye kapatabileceğimizi düşünüyoruz.

Üçüncü ve dördüncü çeyrekte ise bu kaybın telafi edilerek, yılı pozitif büyümeyle kapatmayı bekliyoruz.

İşsizlik oranı (mayıs) → yüzde 12,9

(Hem geçen yıl hem geçen aya göre 0,1 puan yükseldi.)

İşsizlik oranı yatay seyirde, ancak rakamların iyi incelenmesi gerekiyor.

Çalışabilir nüfus artmasına rağmen, işgücüne katılımda ciddi bir azalma var.

İstihdam sayısı azalıyor.

Ama iş aramadıkları için işsizlik oranımız nispeten düşük gözüküyor.

Geçen yılın aynı dönemine göre;

*İstihdam edilenler → 25 milyon 858 bin kişi. (2 milyon 411 bin kişi geriledi.)

(2019 Mayıs → 28 milyon 269 bin kişi / 2018 Mayıs → 29 milyon 138 bin kişi)

*İşgücüne katılım → 29 milyon 684 bin kişi. (2 milyon 742 bin kişi geriledi.)

(2019 Mayıs → 32 milyon 426 bin kişi / 2018 Mayıs → 32 milyon 274 bin kişi)

*İşsiz sayısı → 3 milyon 826 bin kişi. (331 bin kişi geriledi.)

Yıllar itibarıyla istihdam edilenlerin sayısına baktığımızda, şuan ki sayı ile benzer 2014 yılında olduğunu görüyoruz.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 Mayıs
Çalışabilir Nüfus	55.596	56.986	57.854	58.720	59.894	60.654	61.469	62.421
İşgücüne Katılım	28.270	28.786	29.678	30.535	31.643	32.274	32.549	29.684
İstihdam	25.526	25.933	26.621	27.205	28.189	28.738	28.080	25.858
İşsiz	2.744	2.853	3.057	3.330	3.454	3.537	4.469	3.826

Değerli Üyeler, nüfusumuzun benzer olduğu Almanya'nın işgücü verilerine bakarsak;

	Almanya	Türkiye
Nüfus	83,2 milyon	83,1 milyon
İşsizlik Oranı	% 4,2	%12,9
İşgücüne Katılma Oranı	%62,6	%47,6
İstihdam Oranı	%75,8	%41,1
Çalışan Sayısı	44 milyon 559 bin kişi	25 milyon 858 bin kişi
İşsiz Sayısı	2 milyon 910 bin kişi	3 milyon 826 bin kişi
Genç İşsizlik Oranı	%5,6	%24,9

Bütçe (temmuz) → 29,69 milyar TL açık verdi.

Bütçe gelirleri → 86,53 milyar TL (- %7,4)

Bütçe giderleri → 116,23 milyar TL (+ %39,1)

Bütçe, ekonomimizin güçlü olduğu yönlerden biriydi.

Pandemi döneminde alınan önlemler bütçe açıklarında yükselişlere neden oldu.

Ocak-temmuz bütçe açığı → 139,14 milyar TL (2019 → 68,68 milyar TL)

İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yapılan **“Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu”** anketinde 2019 yılında → 56 firmamız yer aldı.

(2018 → 55 firma)

İstanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı listede → Kocaelili firma sayısı 37 (firma merkezleri farklı illerde)

56 firmanın 6 tanesi Meclis Üyemiz, 6 tanesi Meslek Komitesi Üyemiz.

Buradan tüm firmalarımızı kutluyoruz.

Değerli Üyeler,

Bir duyuru da yapmak istiyorum.

Marmara Bölgesi'nde faaliyet gösteren başarılı sanayi kuruluşlarını ödüllendirdiğimiz **“Sektörel Performans Değerlendirme”** ödül organizasyonunun bu yıl 13'üncüsü düzenliyoruz.

Organizasyon için başvuruları almaya başladık, son başvuru tarihi 11 Eylül 2020.

Tüm firmalarımızın organizasyonumuza değerli katılımlarını bekliyoruz.

Değerli üyeler daha fazla vaktinizi almamak adına aylık faaliyetlerimizi sizlere elektronik ortamda paylaşacağız.

Sayın Bakan Yardımcım,

Kısaca Odamız ve ilimiz verilerini sizlerle paylaşmak istiyorum.

Kocaeli yüzölçümü bakımından küçük, ancak katma değeri bakımından büyük bir ildir.

İlin ekonomik faaliyetlerinde sanayinin payı yüzde 51'dir.

Son 10 yıllık istatistikî verilere göre → İlin Türkiye imalat sanayine sağladığı katkı yüzde 13'tür.

Ağırlıklı Sektörler;

*Türkiye araç üretiminin yüzde 39'u Kocaeli'nden karşılanmaktadır.

*Türkiye kimya sanayi içerisindeki payı yüzde 27'dir.

*Türkiye metal sanayinin yüzde 19'unu karşılamaktadır.

Kocaeli olarak AB ile en fazla entegre olan iliz.

Odamıza kayıtlı → 2.591 adet faal firmanın

313'ü yabancı sermayeli (% 10'unun üzerinde)

174'ü adedi AB menşeli (% 55,6'sı AB menşeli – Türkiye % 65)

En çok yatırımı olan Avrupa ülkeleri; Almanya (67), Fransa (34), Hollanda (30), İtalya (27)

Sayın Bakan Yardımcım,

Ülkemiz hem pandemi hem siyasi açıdan önemli bir süreç geçiriyor.

Almanya'nın Temmuz'da başlayan dönem başkanlığı bizim için bir fırsat olabilir. Çünkü Almanya'nın karar alma ve aldığı kararları uygulama kapasitesi var.

AB ile ekonomik ve ticari ilişkiler oldukça yakın.

AB Türkiye'nin birinci ticari partneri, Türkiye ise AB'nin 5. ticaret partneri

*2019'da Türkiye;

- AB'ye 83,2 milyar dolar ihracat yaptı.
- AB'den 69,4 milyar dolar ithalat gerçekleştirdi.
- AB ile ticaretle 14,1 milyar dolar ticaret fazlası var.
1996'dan bu yana 300 milyar dolar üzerinde açık var. (324,1 milyar dolar)
- 2019'da ihracatın %48.5'i, ithalatın yüzde 34,2'si AB'ye yapıldı.
- 2020 yılının ilk yedi aylık döneminde ihracatın %48,1'i AB ülkelerine yapıldı.
- Otomotiv ihracatının % 77'si AB'ye yapıldı.
- Kimya sektöründe en fazla ihracat yapılan ülkeler arasında İspanya ve Hollanda ilk iki sırada geliyor.
- Makine sektörü de 19 milyar dolar ihracata ulaştı.

Ülke bazında veriler:

- 2019'da en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (15 milyar dolar)
- Ardından Birleşik Krallık (10,8 milyar dolar)
- İtalya (9,8 milyar dolar)

Kocaeli dış ticaret rakamları;

Kocaeli Gümrüklerinden alınan verilere göre 2019 yılında;

İhracatımız → 29,0 milyar dolar,

- **2019'da ilimiz ihracatının %61,1'i AB'ye yapıldı. (2018 → %55,6 idi.)**
- 2020 yılının ilk yedi aylık döneminde ise ihracatın %58,6'sı AB ülkelerine yapıldı. (Türkiye %48,1)
- İl olarak Türkiye'den burada ayrışıyoruz.

Bu ihracatımızda ülke payları;

- Almanya (%7,7),
- Slovenya (%7,42),
- Hollanda (%6,8),
- Belçika (%6,10),
- İtalya (%5,82) (TİM verileri)

Sayın Bakan Yardımcım,

AB Konseyi Türkiye'ye Doğu Akdeniz'de Kıbrıs açıklarındaki sondajlar sebebiyle bazı yaptırım kararları aldı.

Libya Konusunda Fransa ile yaşanan sorunlar ve Yunanistan ile yaşanan gerilim AB ile ilişkilere de yansıdı.

Almanya Fransa'nın aksine daha ılımlı bir yaklaşım sergiliyor ve arabuluculuk çabalarında bulunuyor.

Sayın Bakan Yardımcım, sizinle yaklaşık 1 ay önce yaptığımız toplantıda Almanya'nın AB konseyi dönem başkanlığının Türkiye-AB ilişkileri açısından bir fırsat olabileceğini konuşmuştuk.

Özellikle Gümrük Birliğinin güncellenmesi konusunda bir fırsat olması muhtemel demiştik.

Ancak o günden sonra olanlar gündemi askeri konulara kaydırıldı.

Türkiye için Doğu Akdeniz ve Ege'de AB üyesi devletlere karşı ulusal çıkarlarımızı savunmak tüm konuların önüne geçti.

Bu hususta daha fazla gerilimi tırmandırmadan haklı tezlerimizin AB tarafından anlaşılacağını ve diplomasinin galip geleceğini umuyoruz.

Öte yandan AB'nin geleceğine ilişkin önemli konular görüşülmeye devam ediyor.

Son olarak kurtarma fonu ve çok yıllık bütçe üzerinde konseyde uzlaşmaya varıldı.

Covid-19 sonrası normalleşme sürecinde üye devletlere destek olmak için Avrupa Komisyonunun tüm AB adına borçlanması söz konusu olacak.

Bunun yanında ticaret ve sanayi politikalarının revizyonu, yeşil mutabakat, karbon sınır vergisi, dijital iç pazar gibi önemli gündemlerde de çalışmalar devam ediyor.

Tüm dünya gibi AB'de Covid-19 sonrası hız kazanan değişim ve dönüşüme ayak uydurmayı hedefliyor.

Türkiye olarak bizim de bu sürece ayak uydurmamız lazım.

En önemli ticari partnerimiz olan AB ile Gümrük Birliğinin modernizasyonu bu bağlamda da büyük önem taşıyor.

Ancak AB ile siyasi sorunlar ve üye devletlerin engellemeleri sürecin başlamasını engelliyor.

Gümrük Birliğinde yaşanan STA'lar, vize ve ulaştırma kotaları gibi sorunlar devam ediyor.

Bir yandan Brexit sürecinin yarattığı belirsizlik hala netleşmedi.

Sene sonunda Birleşik Krallık AB'den tamamen ayrıldıktan sonra bu ülke ile ticari ilişkilerimizin bugünkü gibi devamını sağlayacak bir anlaşma yapabilecek miyiz?

Birleşik Krallık, Almanya'dan sonra Avrupa'da ikinci ihracat destinasyonumuz olduğu için bu konuda oldukça endişeliyiz.

Biliyorsunuz vize süreci şuan donduruldu. Yıllık 100 milyar Euroluk maliyeti olan bir proses.

Vize serbestliğinde neredeyse yolun sonuna gelmek üzereyken şimdi vize başvurularının durdurulduğunu öğrendik.

Covid-19'un sonucu olsa da, bu gibi kararlarda ilişkilerdeki kötüleşmenin de etkisinin olduğu görülüyor.

Sayın Bakan Yardımcım,

Sanayici olarak bu konularda ilerlemeye ve çözüme ihtiyacımız var. Son gelişmeler hakkında bilgi alabilirsek çok seviniriz.

Sözlerim son verirken, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına sizleri saygıyla selamlıyor, Sayın Kaymakçı tekrar katılımınız için teşekkür ediyoruz.